

1 חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988 - בוטל

פרק א': פרשנות

1. הגדרות

סימן א': הקמת הרשות ותפקידיה

(תיקון התשע"ב)

בחוק זה -

"אלכוהול" — משקאות משכרים כהגדרתם בפקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה), לרבות כוהל אתילי, אתנול, אתיל ואלכוהול ולמעט סמים ותרופות המוכנים או הנמכרים על ידי רוקח;

"השר" - ראש הממשלה ²;

"סמים" - סמים מסוכנים כהגדרתם בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, וסמים אחרים שיקבע השר בתקנות, לאחר התייעצות עם שר הבריאות באישור הועדה המיוחדת למלחמה בנגע הסמים של הכנסת; לא הוקמה ועדה כאמור, באישור ועדה אחרת שהכנסת תקבע לענין חוק זה;
"שימוש לרעה בסמים או באלכוהול" - לרבות כל עשייה הקשורה בסמים, שלא לצורך מטרות רפואיות או שלא לפי הרשאה כדין וכל עשייה הקשורה באלכוהול הנוגדת את הוראות הדין.

פרק ב': הרשות

סימן א': הקמת הרשות ותפקידיה

2. הקמת הרשות

(תיקונים: התשס"ד, התשע"ב)

מוקמת בזה הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול (להלן - הרשות).

3. הרשות תאגיד

הרשות היא תאגיד.

4. הרשות גוף מבוקר

הרשות תהיה גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 9(6) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב].

5. תפקידי הרשות

סימן ב': מועצת הרשות

(תיקון התשע"ב)

(א) הרשות תקבע מדיניות מניעה, טיפול, שיקום, ענישה ואכיפת חוק בתחום השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול כדי שזו תהווה בסיס לפעילותה ולפעילות הממשלה בנושא; גיבשה הרשות מדיניות באחד הנושאים שבתחום תפקידיה, יביאה השר לאישור הממשלה אם ביקשה זאת הרשות.

(ב) בלי לפגוע בכלליות האמור בסעיף קטן (א) יכללו תפקידי הרשות גם את אלה:

- (1) לגבש מדיניות שיתוף פעולה בין משרדי הממשלה, הרשויות המקומיות וגופים אחרים הפועלים בתחום השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול, לתאם ולקדם שיתוף פעולה זה;
- (2) לתכנן ולקדם מסגרות פעולה ושירותים למניעה, לטיפול, לשיקום, לענישה ולאכיפת החוק, בתחום השימוש לרעה בסמים, בהתאם למדיניות הרשות;
- (3) לפעול למניעת השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול, על ידי הרחבת החינוך לתלמידים ולנוער והעמקתו, בין במסגרת בתי הספר ובין במסגרות אחרות;
- (4) לפעול להרחבת ההסברה ולהעמקת המודעות הציבורית לנגע הסמים והאלכוהול במגמה למנוע את השימוש לרעה בהם;
- (5) לפעול להקמתם, לפיתוחם, לניהולם ולהחזקתם של מסגרות מתאימות, שירותים ותכניות פעולה למניעה, לטיפול, לשיקום, לענישה ולאכיפת החוק, בתחום השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול בהתאם למדיניות הרשות ובשיתוף עם המשרדים הנוגעים בדבר;
- (6) לסייע לשירותים הממלכתיים ולשירותי הרשויות המקומיות בייעוץ ובהכוונה בנוגע לטיפול בנפגעי סמים ואלכוהול ובבני משפחותיהם;
- (7) לעודד פעולות התנדבותיות בקרב יחידים וגופים למניעה, לטיפול ולשיקום של משתמשים לרעה בסמים ובאלכוהול, להדריכם, להנחותם ולפקח על פעולותיהם;
- (8) ליזום ולתאם הכשרה והסמכה של כוח אדם מקצועי במוסדות ובשירותים הפועלים בתחום המניעה, הטיפול והשיקום של משתמשים לרעה בסמים ובאלכוהול, ולפקח על פעולותיהם;
- (9) לפעול למעקב אחר אכיפת החוק והענישה בתחום השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול, ולהציע הצעות בענין זה;
- (10) לקבוע כללים להקצבות לגופים הפועלים בתחום המניעה, הטיפול והשיקום של משתמשים לרעה בסמים ובאלכוהול מתוך תקציב הרשות ולהקצותם;
- (11) לרכז מידע, ליזום מחקרים, לפתח ידע בתחום פעולתה של הרשות, בכפוף להוראות כל דין;
- (12) לקיים קשרים עם גופים ארציים ובינלאומיים הפועלים בתחום השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול.

סימן ב': מועצת הרשות

6. מועצת הרשות

(תיקון התשע"ב)

(א) לרשות תהיה מועצה ובה ארבעים ושלושה חברים שימנה השר, באישור הממשלה; הודעה על המינוי תפורסם ברשומות.

(ב) המועצה תהיה מורכבת מאלה:

- (1) ששה עשר בעלי תפקידים כמפורט בתוספת;
- (2) נציג אחד מבין עובדי משרדו של כל אחד מאלה: ראש הממשלה, שר הפנים, שר המשפטים, שר האוצר, שר הבינוי והשיכון ושר הבטחון;
- (3) נציג אחד של כל אחד מאלה: המוסד לביטוח לאומי; שירות התעסוקה; הרשות לשיקום האסיר; המועצה להשכלה גבוהה; ההסתדרות הרפואית בישראל; הסתדרות הפסיכולוגים; איגוד העובדים הסוציאליים; הסתדרות האחיות; האגודה הישראלית לקרימינולוגיה; מרכז השלטון המקומי; מועצת תנועות הנוער; המועצה הלאומית למחקר ופיתוח; הסתדרות המורים; ארגון המורים העל-יסודיים;

(4) שלושה חברים שימנה השר, אחד מקרב התנועות הקיבוציות, אחד מקרב גופים מתנדבים המטפלים במשתמשים בסמים, ואחד מקרב קופות החולים, בהתייעצות עם שר הבריאות;
(5) ארבעה נציגי ציבור שיקבע השר.

(ג) לבקשת שר רשאית המועצה להזמין נושא תפקיד נוסף לדינויה כמשתתף קבע.

(ד) השר רשאי לקבוע בצו לאחר התייעצות עם השר הנוגע בדבר, כי במקום בעל תפקיד מהתפקידים האמורים בתוספת, ייקבע בעל תפקיד אחר מאותו משרד, הקשור בנושא המלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול.

7. יושב-ראש

השר ימנה מבין חברי המועצה יושב-ראש למועצה; השר רשאי למנות מבין חברי המועצה אדם שיהיה ממלא-מקום ליושב-ראש המועצה.

8. תקופת כהונה

תקופת כהונתם של חברי המועצה שמונו בהתאם לסעיף 6(ב)(2) עד (5) תהיה שלוש שנים; חבר מועצה שתקופת כהונתו תמה ניתן למנותו מחדש. חבר מועצה שכהונתו תמה יוסיף לכהן עד מינוי חבר אחר במקומו, או עד מינויו מחדש, לפי הענין.

9. העברת חבר מכהונתו

השר רשאי להעביר חבר מועצה מכהונתו אם הוא:

(1) הורשע בעבירה שיש עמה קלון;

(2) אינו מסוגל מטעמי בריאות למלא את תפקידיו;

(3) נעדר ללא סיבה מוצדקת מארבע ישיבות רצופות של המועצה.

10. חילופי חברים

חדל חבר מועצה לכהן בתפקיד שבשלו מונה חבר מועצה או שלא נתקיימו בו עוד התנאים שבשלהם מונה וכן אם התפטר מהמועצה, הועבר מכהונתו או נפטר, יתמנה במקומו חבר אחר באותה דרך בה נתמנה אותו חבר מועצה.

11. תפקידי המועצה

תפקידי המועצה יהיו:

(1) להתוות את קווי הפעולה של הרשות;

(2) להנחות את המינהלה במילוי תפקידיה ולפקח על פעולותיה;

(3) לדון בהצעת התקציב השנתי כאמור בסעיף 18, בדיון-וחשבון השנתי ובכל ענין אחר הנוגע לפעילותה של הרשות.

12. מינוי ועדה

(תיקון התשנ"ה)

המועצה רשאית למנות מבין חבריה, לנושא שבתחום תפקידיה, ועדה קבועה או ועדה לענין מסוים, למנות לה יושב ראש ולאצול לה מסמכויותיה, כפי שתקבע; אולם המועצה לא תאצול לוועדה שמינתה כאמור את הסמכויות הבאות:

(1) הסמכות להתוות את קווי הפעולה של הרשות לפי סעיף 11(1);

(2) הסמכות לדון ולהכניס שינויים בהצעת התקציב לפי סעיף 11(3) רישה.

(תיקון התשנ"ה)

החלטה של המועצה או של ועדה מועדותיה לא תיפסל מחמת זה בלבד שבזמן קבלתה היה מקומו של חבר המועצה או חבר הועדה פנוי מכל סיבה שהיא.

13. סדרי דין

סימן ג': מנהל הרשות, המינהלה ותפקידיה

- (א) השר, בהתייעצות עם המועצה, רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר מנין חוקי, דרכי כינוס המועצה וועדותיה וניהול ישיבותיהן, סדרי ההצבעה, סמכויות יושב-ראש המועצה או יושב-ראש ועדה, והחזר הוצאות שנגרמו לחברי המועצה ולחברי המינהלה שאינם עובדי הרשות או עובדי מדינה עקב השתתפותם בישיבות המועצה, הועדות או המינהלה.
- (ב) המועצה וועדותיה יקבעו את סדרי עבודתן אם לא נקבעו בתקנות כאמור בסעיף קטן (א).
- (ג) המועצה תתכנס ארבע פעמים בשנה לפחות.

סימן ג': מנהל הרשות, המינהלה ותפקידיה

14. מנהל הרשות, כהונתו וסמכויותיו

(תיקון התשנ"ה)

(א) השר, בהתייעצות עם המועצה, ובאישור הממשלה, ימנה מנהל לרשות. השר בהתייעצות עם המועצה רשאי למנות סגן למנהל הרשות.

(א1) תקופת כהונתו של המנהל תהיה חמש שנים; השר, בהתייעצות עם המועצה ובאישור הממשלה, רשאי לשוב ולמנותו בתום כל תקופת כהונה, לתקופת כהונה נוספת.

(א2) כהונת המנהל תפקע באחת מאלה:

- (1) התפטר בהודעה בכתב שהגיש לשר באמצעות המועצה;
 - (2) השר, בהתייעצות עם המועצה ובאישור הממשלה, קבע כי נבצר מהמנהל, דרך קבע, למלא את תפקידו;
 - (3) השר, בהתייעצות עם המועצה ובאישור הממשלה, החליט להעבירו מכהונתו מטעמים שיפורטו.
- (א3) בכפוף להוראות חוק זה ולהחלטות המועצה והמינהלה יהיו למנהל כל הסמכויות הדרושות לניהול הרשות ובכלל זה לייצגה ולחתום על הסכמים בשמה, למעט הסמכות לחתום על הסכמים בינלאומיים.
- (א4) המנהל רשאי לאצול מסמכויותיו לפי חוק זה לעובד מעובדי הרשות וליפות את כוחו לחתום על כל מסמך בשם הרשות.
- (ב) עניני הרשות ינהלו בידי המינהלה, שתהא מורכבת ממנהל הרשות, סגנו - אם נתמנה כאמור, ושבעה חברים שימונו מבין עובדי משרדו של כל אחד מאלה: השר, שר האוצר, שר הבריאות, שר החינוך והתרבות, שר המשטרה, שר המשפטים ושר העבודה והרווחה, ושלושה נציגי ציבור

שימנה השר בהתייעצות עם המועצה מבין חברי המועצה שאינם עובדי מדינה.

(ג) מספר חברי המינהלה לא יעלה על שנים עשר.

15. תפקידי המינהלה

תפקידי המינהלה הם:

- (1) לפעול לביצוע תפקידי הרשות בהתאם להנחיות המועצה;
- (2) להכין את התקציב השנתי של הרשות ולהגישו למועצה;
- (3) להגיש למועצה דין-וחשבון שנתי על פעולות הרשות וכל דין-וחשבון אחר שתדרוש המועצה על פעולות

הרשות;

(4) לפרסם סיכום שנתי על פעולות הרשות;

(5) להעביר לשר לפי דרישתו דין-וחשבון או מידע על ענין שהוא בגדר תפקידיה וסמכויותיה;

(6) למנות את עובדי הרשות ולקבוע את תפקידיה וסמכויותיהם, כאמור בסעיף 17.

16. סמכויות המינהלה

המינהלה מוסמכת לבצע בשם הרשות כל פעולה הדרושה למילוי תפקידי הרשות על פי חוק זה, למעט פעולות שיוחדו בחוק זה למועצה.

17. עובדי הרשות

סימן ד': תקציב וכספים

(א) השר יקבע בהתייעצות עם שר האוצר את התקן לעובדי הרשות.

(ב) דין קבלתם של עובדים לרשות ומינויים יהיה כדין זה של עובדי המדינה, בשינויים שייקבעו בתקנות.

(ג) שכרם ותנאי עבודתם של עובדי הרשות, לרבות המנהל וסגנו, יהיו כתנאי עבודתם של עובדי המדינה ובתיאומים שתקבע המינהלה באישור השר.

סימן ד': תקציב וכספים

18. תקציב

(א) המינהלה תכין, לתאריך שקבעה המועצה, הצעת תקציב שנתי לרשות ותגיש אותו למועצה. בנסיבות מיוחדות רשאית המינהלה להגיש הצעת תקציב לתקופה קצרה משנה וכן הצעת תקציב נוסף.

(ב) המועצה תדון בהצעת התקציב ותעביר אותה לשר בשינויים שייראו לה.

(ג) תקציב הרשות טעון אישור השר.

19. מימון

תקציב הרשות ימומן מאוצר המדינה וממענקים ותרומות שתקבל הרשות.

פרק ג': פעילות משרדי הממשלה והפיקוח על הרשות

20. פעילות משרדי הממשלה

משרדי הממשלה יפעלו בשיתוף פעולה עם הרשות בעניינים שבתחומה של הרשות. תקנות שיתקין שר בעניינים שמתפקידי הרשות יהיו בהתייעצות עם השר הממונה על ביצוע חוק זה.

21. פיקוח

(א) הרשות תעביר מדי שנה לשר דין-וחשבון על פעולותיה; כן תפרסם הרשות סיכום שנתי של פעולותיה.

(ב) הרשות תעביר בכל עת לשר לפי דרישתו, דין וחשבון וכן מידע שוטף או חד-פעמי על כל ענין שהוא בגדר תפקידיה וסמכויותיה.

פרק ד': הוראות שונות

22. קיום סמכויות

קיומם של המועצה, ועדותיה או המינהלה ותוקף החלטותיהם לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר או שהיה פגם

23. סמכות לקבל מידע וסודיות

(תיקון התשע"ב)

(א) מנהל הרשות או מי שהוא הסמיך לכך רשאי לדרוש מכל אדם העוסק - בין בשכר ובין בהתנדבות - בטיפול, גמילה או שיקום של משתמש לרעה בסמים או באלכוהול, כל ידיעה ומסמך או דין-וחשבון (להלן - מידע) הדרושים לרשות לצורך מילוי תפקידיה. השר באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת יקבע בתקנות סוג המידע שניתן לדרוש וסדרי העברתו, קבלתו ושמירתו.

(ב) מי שקיבל מידע לפי סעיף קטן (א) חייב לשמרו בסוד ולא לגלותו, אלא כמתחייב לביצוע חוק זה או לפי כל דין.

24. דין הרשות כדין המדינה

דין הרשות כדין המדינה לענין:

- (1) תשלום מסים, מס בולים, אגרות, ארנונות, היטלים ותשלומי חובה אחרים;
- (2) חוק הנזיקים האזרחיים (אחריות המדינה), התשי"ב-1952;
- (3) סעד בדרך צו מניעה.

25. דין מנהל הרשות, סגן מנהל הרשות ועובדיה

(א) דין מנהל הרשות, סגן מנהל הרשות ועובדי הרשות (להלן - עובדי הרשות) לענין חיקוקים אלה כדין עובדי המדינה:

- (1) חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969;
- (2) חוק שירות המדינה (סיווג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959;
- (3) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1980;
- (4) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969;
- (5) פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971;
- (6) פקודת הנזיקין [נוסח חדש].

(ב) חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963 (להלן - חוק המשמעת) יחול על עובדי הרשות כאילו היו עובדי המדינה; לענין זה בחוק המשמעת יבוא ראש הממשלה במקומו של השר בכל מקום שמדובר בחוק האמור בשר ומנהל הרשות יבוא במקום המנהל הכללי בכל מקום שמדובר בו בחוק האמור.

26. שמירת סמכויות

הוראות חוק זה אינן באות לגרוע מסמכות שניתנה על-פי כל דין.

27. ביצוע ותקנות

(תיקון התשע"ב)

ראש הממשלה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

28. הוספת סעיף 65ד בפקודת בריאות העם

אחרי סעיף 65ג בפקודת בריאות העם, 1940, יבוא:

65ד. (א) שר הבריאות רשאי

להתקין תקנות בדבר חובת
רישום מוסדות לטיפול וגמילה
מסמים מסוכנים ובכלל זאת
תקנות בדבר:

- פיקוח על המוסדות;

- ארגון וניהול המוסדות - ובלבד

שתקנות שעניינן רישום המוסדות
שבתחומן של משרד העבודה
והרווחה, ארגונים וניהולם יהיו
בהתייעצות עם שר העבודה
והרווחה, ואלה שבתחומן של שר
המשטרה יהיו בהתייעצות עמו.

(ב) בסעיף זה, "מוסד לטיפול
וגמילה" - כל מקום שבו ניתן
שירות של טיפול רפואי פיזי או
נפשי לגמילה משימוש בסמים
מסוכנים".

**"סמכות
לטיפול
וגמילה
מסמים**

29. תחילה

תחילתו של חוק זה, למעט סעיף 28, בתום ששה חודשים מיום פרסומו.

תוספת

(סעיף 6(ב)(1))

ואלה בעלי התפקידים במועצת הרשות:

1. במשרד הבריאות: ראש שירותי בריאות הנפש, המתאם הארצי לנפגעי סמים ואלכוהול, מנהל מרכז שיקום לנפגעי סמים שקבע ראש שירותי בריאות הנפש, מנהל אגף הרוקחות וראש שירותי בריאות הציבור;
2. במשרד העבודה והרווחה: מנהל האגף לנוער ולצעירים ושירותי תיקון, מנהל האגף לשירותים חברתיים, מפקח האגף להכשרה והשתלמות מקצועית;
3. במשרד החינוך והתרבות: סגן מנהל המינהל הפדגוגי, מנהל תחום קידום נוער במינהל חברה ונוער, ממונה על חינוך לבריאות ולמניעת סמים ואלכוהול ומנהל מרכז ההסברה;
4. בעלי תפקידים אחרים: ראש מחלקת מודיעין במשטרת ישראל; ראש מינהל האסיר בשירות בתי-הסוהר; ראש מדור פסיכיאטריה במפקדת קצין רפואה ראשי בצבא הגנה לישראל; פרקליט מחוז בפרקליטות המדינה.

יצחק שמיר

ראש

הממשלה

-
- [1]. [ס"ח 1252](#), התשמ"ח (23.6.1988), עמ' 90.
תיקונים: ק"ת [5426](#), התשנ"ב (5.3.1992), עמ' 861;
ק"ת [5586](#), התשנ"ד (17.3.1994), עמ' 702;
ס"ח [1521](#), התשנ"ה (12.4.1995), עמ' 205;
ק"ת [5896](#), התשנ"ח (4.5.1998), עמ' 702;
ק"ת [5989](#), התשנ"ט (7.7.1999), עמ' 1042 (שני תיקונים);
ק"ת [6057](#), התש"ס (26.9.2000), עמ' 920;
ק"ת [6077](#), התשס"א (14.1.2001), עמ' 274;
ק"ת [6166](#), התשס"ב (9.5.2002), עמ' 672;
ס"ח [1909](#), התשס"ד (12.11.2003), עמ' 14 (כולל שינוי השם);
ס"ח [2375](#), התשע"ב (2.8.2012), עמ' 613 (כולל שינוי השם). [הצ"ח - ממשלה 658](#), התשע"ב, עמ' 372.
[2]. סמכויות ראש הממשלה עפ"י חוק זה הועברו לשר לביטחון הפנים (י"פ [5957](#), התשס"ט, עמ' 4094).